

ÇEVRE VE OKUL Dergisi

2025

Şehit Murat Saraç

ILKOKULU

İÇİNDEKİLER

Sıfır Atık	4 -5 -6 -7
Sıfır Atık Mavi	8-9-10
Kuş Evi Yapımı	10-11
İleri Dönüşüm	12
Ağaçlandırma Çalışması	13
İtfaiye Gezisi	14-15
Tarım ve Orman İl Müdürlüğü Çalışmaları	18
Seminerler	19-20
Okulumuz Çevre Etkinlikleri	21-22
İlginç Bilgiler	23-24
Hayvanlara Dair Yanlış Bilinenler	25-26
Hayvanların Yaşam Süreleri	27
	29
	30

ESER İNCELEME VE SEÇME KURULU

İsa URHANOĞLU
Sibel ÖĞÜT
Muhammed TOPCU
Erdal AKPINAR

2025

AFYONKARAHİSAR

SIFIR ATIK

“ ‘Sıfır Atık’; döngüsellğe dayalı bir kaynak ve atık yönetimi yaklaşımıdır. Sürdürülebilir üretim ve tüketim alışkanlıklarını teşvik eder ve kaynakların verimli kullanılmasını destekler. Sıfır atık, israftan kaçınmayı ve atığın önlenmesini, azaltılmasını, yeniden kullanılmasını ve geri dönüştürülmesini savunur. Böylece sosyal dayanışmanın geliştirilmesi de dahil olmak üzere olumlu sosyo-ekonomik sonuçlara ulaşılmasına yardımcı olabilir.

Döngüsel ekonomi, ürünleri, bileşenleri ve malzemeleri mümkün olduğu kadar uzun süre kullanımda tutarak atık ve kirliliği ortadan kaldırmayı amaçlayan ekonomik bir sistemdir. Bu, al-yap-at modeline dayanan geleneksel lineer ekonominin tersidir.

Döngüsel ekonomi üç ilkeye dayanmaktadır:

Azalt, yeniden kullan ve geri dönüştür: Bu ilke, öncelikle malzeme ve kaynak kullanımını en aza indirerek üretilen atık miktarını azaltmayı amaçlar. Atık kaçınılmaz olduğunda, mümkün olduğunca yeniden kullanılmalı veya geri dönüştürülmelidir.

Uzun ömürlü tasarım: Bu ilke, ürün ve malzemeleri mümkün olduğu kadar uzun süre kullanılabilecek şekilde tasarlamayı amaçlar. Bu, ürünleri daha dayanıklı, onarılabilir ve yükseltilebilir hale getirerek yapılabilir.

Döngüyü kapat: Bu ilke, ürünlerin, bileşenlerin ve malzemelerin ekonomi içinde mümkün olduğu kadar uzun süre kullanımda kalmasını amaçlar. Bu, atık malzemeleri toplayıp geri dönüştürerek veya kolayca demonte edilip yeniden kullanılabilen ürünler tasarlayarak yapılabilir.

Döngüsel ekonominin aşağıdakiler de dahil olmak üzere bir dizi avantajı vardır:

Azaltılmış atık ve kirlilik: Döngüsel ekonomi, ekonomimizin ürettiği atık ve kirliliğin miktarını azaltmaya yardımcı olabilir. Bunun nedeni, ürünleri, bileşenleri ve malzemeleri mümkün olduğu kadar uzun süre kullanımda tutmayı hedeflemesidir, bu da yeni kaynaklar çıkarma ve yeni ürünler üretme ihtiyacını azaltır.

İyileştirilmiş kaynak verimliliği: Döngüsel ekonomi, ekonomimizin kaynak verimliliğini artırmaya yardımcı olabilir. Bunun nedeni, ilk etapta malzeme ve kaynak kullanımını en aza indirmeyi, atık malzemelerin yeniden kullanımını ve geri dönüşümünü en üst düzeye çıkarmayı hedeflemesidir.

Sürdürülebilir ekonomik büyüme: Döngüsel ekonomi, sürdürülebilir ekonomik büyümeyi desteklemeye yardımcı olabilir. Bunun nedeni, atık bertaraf maliyetlerinin düşürülmesine ve geri dönüşüm ve yeniden kullanım endüstrilerinde yeni işler yaratılmasına yardımcı olabilmesidir.

Kısaca döngüsel ekonomi uygulamaları şu şekilde sıralanabilir:

Geri Dönüşüm: Atık malzemelerin yeni malzeme ve ürünlere dönüştürülmesi işlemidir. Geri dönüşüm, düzenli depolama alanlarına gönderilen atık miktarının azaltılmasına yardımcı olabilir ve aynı zamanda doğal kaynakları da koruyabilir.

Tamir: Kırık veya hasarlı ürünlerin tamir edilmesi işlemidir. Onarım, ürünlerin kullanım ömrünün uzamasına yardımcı olabilir ve aynı zamanda paradan tasarruf da sağlayabilir.

Yeniden Kullanım: Ürünlerin tekrar kullanım amacına uygun olarak kullanılması işlemidir. Yeniden kullanım, üretilen atık miktarının azaltılmasına yardımcı olabilir ve aynı zamanda para tasarrufu da sağlayabilir.

İleri Dönüşüm: Bu, atık malzemeleri daha yüksek değere sahip yeni ürünlere dönüştürme sürecidir. İleri dönüşüm, üretilen atık miktarının azaltılmasına yardımcı olabilir ve ayrıca yeni işler yaratabilir.

Döngüsel ekonomi, ekonomi hakkında umut verici yeni bir düşünme şeklidir. Atık ve kirliliği azaltma, kaynak verimliliğini artırma ve sürdürülebilir ekonomik büyümeyi teşvik etme potansiyeline sahiptir. Daha sürdürülebilir bir geleceğe doğru ilerlerken, döngüsel ekonomi giderek daha önemli bir rol oynayacak.

Sıfır Atık; israfın önlenmesini, kaynakların daha verimli kullanılmasını, atık oluşum sebeplerinin gözden geçirilerek atık oluşumunun engellenmesi veya minimize edilmesi, atığın oluşması durumunda ise kaynağında ayrı toplanması ve geri kazanımının sağlanmasını kapsayan atık yönetim felsefesi olarak tanımlanan bir hedeftir.

Atıkların geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içinde değerlendirilmeden bertarafı hem maddesel hem de enerji olarak ciddi kaynak kayıpları yaşanmasına neden olmaktadır. Dünya üzerindeki nüfus ve yaşam standartları artarken tüketimde de kaçınılmaz şekilde bir artış yaşanmakta ve bu durum doğal kaynaklarımız üzerindeki baskıyı artırarak dünyanın dengesini bozmakta, sınırlı kaynaklarımız artan ihtiyaçlara yetişememektedir. Bu durum göz önüne alındığında, doğal kaynakların verimli kullanılmasının önemi daha da ortaya çıkmaktadır. Bu nedenledir ki son yıllarda tüm dünyada sıfır atık uygulama çalışmaları hem bireysel hem kurumsal hem de belediye genelinde yaygınlaşmaktadır.

Sıfır Atık Projesi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığında uygulanmasının akabinde Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde de hayata geçirilmiş ve 26.09.2017 tarihinde gerçekleştirilen Sıfır Atık Projesi Tanıtım Toplantısı ile tüm Türkiye'de uygulanmasına yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

ATIK TÜRLERİ

Yılda 31.000.000 Ton Atık İle Ne Kazanılır?

42

Milyon Ağaç

585

Milyon kg Daha Az Sera Gazı

69

Milyon m3 Daha Az Su Kullanımı

20

Milyar kwh Daha Düşük Enerji Kullanımı

ATIKLARIN DOĞADA YOK OLMA SÜRELERİ

Bazı atıklar vardır ki, doğadan binlerce yılda bile yok olmazlar. Bu tür atıkların verdiği zarar dünyanın ekolojik dengesinde çok büyük tahrifata sebep olmaktadır.

Düşünmeden denize veya sokağa atılan çöplerin çevreye ve doğal yaşama, ne derece zarar verdiğinin farkında mıyız? İnsanlığın yaradığı bu atıklar ne kadar sürede yok oluyor?

Alüminyum 5000 yıl - 2 Milyon yıl	Cam Şişe 4000 yıl	Plastik 1000 yıl
Telefon Kartı 1000 yıl	Kaset 100 yıl - 1000 yıl	Su Boruları 1000 yıl
Bebek Bezi 550 yıl	Plastik Tabak 500 yıl	Pet Şişe 400 yıl
Deterjan 400 yıl	Pil 300 yıl	Alüminyum 100 yıl
Çakmak 100 yıl	Tahta Parçaları 15 yıl	Kutu Kola 10 yıl
Çiklet 5 yıl - 25 yıl	Boyalı Tahta 13 yıl	Yün Çorap 4 yıl
Kontrplak 1-3 yıl	Sigara İzmariti 1 yıl - 2 yıl	Yün 1 yıl - 2 yıl
İp Parçaları 3 ay - 14 ay	Bez Parçası 6 ay	Pamuklu Kumaş 1 ay - 5 ay
Meyve Atıkları 3 ay - 6 ay	Gazete 3 ay	Karton Süt Kutusu 3 ay
Elma Çöpu 2 ay	Kağıt Havlu 1 ay	Mendil 2-4 hafta
Poliüretan (Sentetik fiberler, yapıştırıcılar, halıların alt kısmı ve sert plastik contalar) 1000 yıl		

SIFIR ATIK MAVİ

Sıfır Atık Mavi nedir?

*Deniz ve su varlıklarımızın korunmasına destek olmak, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetleri geliştirmek amacıyla Emine Erdoğan tarafından başlatılmıştır.

Sıfır Atık Mavide neler yapılıyor?

*Deniz, göl ve nehirlerimizi temizliyorlar.

Denizlerdeki başlıca kirlilik kaynağı olan deniz çöpleri; insanlar tarafından üretilmiş veya kullanılmış, denize, nehirlere veya plajlara bırakılmış; nehirler, aDk sular, yağmur suyu veya rüzgar ile denize dolaylı olarak girmiş; kötü hava koşullarında denizde kazara kaybedilmiş malzemelerdir.

Deniz çöplerinin başlıca kaynakları;

- Deniz çöpleri , karasal ve denizel kaynaklı olabilmektedir. Karada ya da denizde bulunabildiği gibi nehirler, aDk sular, rüzgar, yağmur suları ve dalga ile taşınarak da dolaylı olarak denize ulaşabilmektedir.
- Deniz çöpleri % 80 oranında karasal kaynaklardan denizlere ulaşmaktadır. Dolayısıyla karaya bırakılan her çöpün deniz çöpu olma riski vardır.

Kuzey Pasifik'teki "Büyük Pasifik Çöp Alanı" olarak isimlendirilen bölge , Türkiye'nin yüzölçümünün yaklaşık iki kaD genişliğindeki alanda 80.000 ton (1,8 trilyon adet) plastik aDk olduğu tahmin edilmektedir. Deniz çöpleri sağlık, çevre ve ekonomi üzerinde ciddi ve artan miktarda tehdit oluşturmaktadır.

- Plajlarda bulunmaları görsel açıdan ve turizm açısından olumsuz etki yaratmaktadır.
- Mevcut çöplerin temizlenmesi için iş gücü ve yüksek maliyetler gerekmektedir.
- Kontrolsüz bırakılmış olan balıkçılık ekipmanları gemi pervanelerine takılarak zarar vermektedir.
 - Denizlere ulaşan çöplerin kaplumbağa, yengeç, balık gibi birçok deniz canlısının vücutlarına dolaşması, hareket kabiliyetleri engellemekte, enfeksiyon kapmalarına yol açmakta, boğaz ya da solunum yollarının tıkanması sonucu oldukça acılı bir ölüme neden olmaktadır.
 - Bazen plastikler renkleri ve kokularından dolayı yenilecek bir şey zannedilip farklı tür hayvanlar tarafından yenilmekte, sindirim işlemini gerçekleştiremedikleri için ise sonları ölüm olmaktadır.
 - Deniz dibinde büyük miktarlarda biriken çöpler, dipteki ekosistem ve canlıların yaşam alanlarını tahrip etmektedir.
 - Deniz çöpleri küçük parçalara ayrılarak mikro düzeye kadar küçülmektedir. Bu küçük parçacıklar o kadar yüksek miktarlara ulaşmaktadır ki denizler için büyük bir plastik çorbası tabiri kullanılmaktadır. Balıklar, mikro plastikleri yem zannederek tüketir ve o balıkları biz yediğimizde plastiği vücudumuza almış oluruz.
- Plajlarda bırakılan çöp parçaları ise yaralanmalara yol açmaktadır.

Okulumuz öğrencileri atık ürünleri ve artık malzemeleri kullanarak soğuk kış gününde doğadaki kuşlarımıza kuş yuvası yaptık. Yaptığımız kuş yuvalarımızın içine yem koyarak okul bahçemizde bulunan ağaçlara astık.

KUŞ YUVASI YAPIMI MALZEMELER:

- 2,5 Litrelik Pet Şişe, Karton
- İki Renk Akrilik Boya
- Kalın Boya Fırçası
- Makas
- Sıcak Silikon Tabancası
- Sıcak Silikon
- Boncuk, Rafya, İnci Ve Pul

YAPIM AŞAMALARI :

Pet Şişe Orta Kısımından İşaretlenerek Makasla Kesilir. Kuşun Girebilmesi İçin Pencere Açılır. Kesilen Parçalar Akrilik Boya İle İstenen Renkte Boyanır. İki Parça Halinde Pet Şişe Sıcak Silikon Yardımıyla Birleştirilir. Süsleme Malzemeleri İstenilen Yere Yapıştırılır. Asmak İçin Kapak Delinerek Jüt İp Takılır. Sprey Vernikle Dış Kısım Verniklenerek Ürün Tamamlanır.

İLERİ DÖNÜŞÜM

Upcycle (ileri dönüşüm) , eskimiş ve arDk kullanılmayan bir eşyanın esas amacından farklı bir işlev kazandırarak tekrar kullanılmasına denir. Eskimiş kıyafetlerden çanta, cam şişelerden avize, eskimiş mobilyalardan yeni saksı, sehpa gibi zevk ve yaraDcılığınza kalmış yeni eşyalar üreterek ileri dönüşüm yapabilirsiniz.

Upcycle (ileri dönüşüm) , eskimiş ve artık kullanılmayan bir eşyanın esas amacından farklı bir işlev kazandırarak tekrar kullanılmasına denir. Eskimiş kıyafetlerden çanta, cam şişelerden avize, eskimiş mobilyalardan yeni saksı, sehpa gibi zevk ve yaratıcılığınza kalmış yeni eşyalar üreterek ileri dönüşüm yapabilirsiniz.

Özünde ileri dönüşüm, ürünün yeniden ve yeniden, aynı veya farklı işlevlerde kullanılmasıdır. Biz bunu uzun zamandır yapıyoruz aslında. Meyve çekirdekleri biriktirilip yeni fideler için toprağa dikilir, yoğurt kapları ilk filizlenme kabı olur, eskiyen tişörtler temizlik bezine

Görsel 12

dönüşür. Bunların hiç de küçümsenecek bir tarafı yok, hepsi birer ileri dönüşüm.

Tabi, biraz da alışılmışın ötesinde düşünmekte fayda var. Elinizdeki ne olursa olsun çöpe atmadan önce bir kez daha düşünün. Bu elbiseyi kesip bluz yapabilir miyim? Bu mobilyayı boyasam birkaç yıl daha kullanılabilir mi? Bu tutumu içselleştirdiğinizde fark edeceksiniz ki tüketiminiz de büyük ölçüde azalacak. Yeni şeyler saDn almak yerine onları başka kaynaklardan oluşturmak, ya da basitçe ona ihtiyacın olmadığını anlamak, hızlı tüketimin ve seri atık oluşumunun da önüne geçecektir.

İleri Dönüşüm ile Geri dönüşüm Arasındaki Farklar Nelerdir?

Geri dönüşüm (recycle) için genellikle plastik, metal, kağıt, cam gibi hammaddelerin israf edilmesini engellemek adına bu maddeleri içeren eşyalar önce ayrıştırılır, daha sonra da ilgili merkezlerde yeniden kullanıma hazır hale getirilir. İleri dönüşümde de aslında amaç benzerdir fakat kullanılan hammaddeye erişmek yerine kolayca yapılan değişikliklerle ürün farklı bir amaç ve fonksiyonda kullanılmış olur. Upcycle (İleri Dönüşüm) Yapmanın Faydaları Nelerdir?

Atıkların azalması: Atık kullanmak istemediğimiz eşyaları çöpe atmak yerine yeni bir kullanım alanı yaratarak atık üretimimizi azaltmış oluyoruz.

Tasarruf:Normalde belki de satın alacakken yeni bir ürün yaratarak masraftan kurtulma şansı yakalanabilir.

Yaratıcılık:Bu eşyayı siz ürettiğiniz için seri üretimin bir parçası değil, sadece bir tane ve size ait!

İyi hissetmek:İleri dönüşüm, tıpkı bir sanatla ilgilenmek gibi iyi hissetmenizi sağlayabilir. Hem yaratıcılığınızı hem de el becerilerinizi kullanarak keyifli vakit geçirebilirsiniz.

Özünde ileri dönüşüm, ürünün yeniden ve yeniden, aynı veya farklı işlevlerde kullanılmasıdır. Biz bunu uzun zamandır yapıyoruz aslında! Meyve çekirdekleri biriktirilip yeni fideler için toprağa dikilir, yoğurt kapları ilk filizlenme kabı olur, eskiyen tişörtler temizlik bezine dönüşür. Bunların hiç de küçümsenecek bir tarafı yok, hepsi birer ileri dönüşüm.

Tabi, biraz da alışılmışın ötesinde düşünmekte fayda var. Elinizdeki ne olursa olsun çöpe atmadan önce bir kez daha düşünün. Bu elbiseyi kesip bluz yapabilir miyim? Bu mobilyayı boyasam birkaç yıl daha kullanılabilir mi? Bu tutumu içselleştirdiğinizde fark edeceksiniz ki tüketiminiz de büyük ölçüde azalacak. Yeni şeyler satın almak yerine onları başka kaynaklardan oluşturmak, ya da basitçe ona ihtiyacın olmadığını anlamak, hızlı tüketimin ve seri atık oluşumunun da önüne geçecektir.

ÖĞRENCİLERİMİZLE BİRLİKTE AĞAÇ DİKİM ÇALIŞMALARI

Okulumuz yeşilay öğrencilerimiz , gönüllü öğrencilerimiz , öğretmenlerimiz ile Akyonkarahisar Kent Konseyi ile birlikte fidanları toprakla buluşturdu.

Öğrencilerimiz aynı zamanda her hafta bakım ve sulama çalışması yapıyorlar.

HEM ÖĞRENME HEM GEZİ

Okulumuz öğrencileri Afyonkarahisar İtfaiyesini ziyaret etti.

Yanan tüpü söndürme yöntemi uygulamalı olarak öğrencilerimize anlatıldı.

Yangın türleri, söndürme yöntemleri ve yangın anında yapılabilecekler ile ilgili bilgilendirme yapıldı. Uygulamalı olarak öğrencilerimize yangın söndürme tüpü kullanımı eğitimi verildi.

YANGIN SÖNDÜRMEDE KULLANILAN YÖNTEMLER

Soğutarak Söndürme:

Su ile Soğutma: Yanıcı maddeyi boğma ve yanıcı maddeden ısı alarak yangının söndürülmesinde en büyük etken olmaktadır.

Yanıcı Maddeyi Dağıtma: Yanan maddenin dağıtılmasıyla yangın nedeni olan yüksek ısı bölünür, bölünen ısı düşer ve yangın yavaş yavaş söner.

Kuvvetli Üfleme: Yanan madde üzerinde kuvvetli olarak üflenerek hava alevin sönmeye ve yanan maddenin ısısının düşmesini sağlamaktadır .

Soğutarak söndürme ilkesi ile başlangıç yangınlarında başarıya ulaşılabilir.

Havayı kesme:

Örtme: Katı maddeler (kum, toprak, halı, kilim vb) ve kimyasal bileşikler (köpük, klor, azot vb) kullanılarak yanan maddenin oksijen ile temasının kesilmesi ile yapılan söndürmedir. Akaryakıt yangınlarına örtü oluşturan kimyasal kullanılmaktadır.

Boğma: Yangının oksijenle temasının kesilmesi veya azaltılması amacıyla yapılan işlemdir. Özellikle kapalı yerlerde oluşan yangınlara uygulanır.

Yanıcı Maddenin Ortadan Kaldırılması: Yanma koşullarından olan yanıcı maddenin ortadan kaldırılması sonucu yangının söndürülmesidir.

YANGIN ANINDA YAPILMASI GEREKENLER

Telaşa kapılmadan çevrede yangın ihbar düğmesi varsa ona basılmalıdır,

110 nolu telefondan yangın 112'ye bildirilmelidir. Yangının adresi en kısa ve doğru şekilde mümkünse yangının cinsi ile birlikte (bina, benzin, ahşap, araç vb) bildirilmelidir.

112'ye gelinceye kadar mümkünse yangını söndürmek için eldeki mevcut imkanlardan yararlanılmalıdır. Yangın kapalı alandaysa yayılmasını önlemek için kapı ve pencereler kapatılmalıdır, Bunlar yapılırken kendimiz ve başkaları tehlikeye atılmamalıdır,

Eğer alevler çoğalmışsa ve binadan çıkış olanaksızsa, yatak altlarına dolaplara saklanılmamalı, pencereden dışarıdakilerle iletişim kurulmaya çalışılmalıdır,

Dumandan boğulmamak için yardım gelene kadar eğilerek ve sürünerek hareket edilmeli, ağız ve burun ıslak bez ya da mendille kapatılarak nefes alınmalıdır,

Duman ve yanık kokusu başka odadan geliyorsa kapılar açılmamalı, kapıya dokunulmamalıdır.

Kıyafetiniz alev almışsa; koşmadan durup yere yatarak yuvarlanılmalıdır. Bataniye türü örtüler alınarak alevler boğulmaya çalışılmalıdır.

Eğer vücudumuzda yanık varsa, hemen soğuk suya tutulmalıdır.

TARIM VE ORMAN İL MÜDÜRLÜĞÜ PERSONELLERİ ÖĞRENCİLERİMİZE SU VE DOĞAL TARIM İLE İLGİLİ SEMİNER VERDİ

Öğrencilerimizin geri dönüşüm malzemelerinden yaptığı etkinlikler

2/A VE 2/B ÖĞRENCİLERİMİZİN ATIK SU TESİSİ ZİYARETİ

Toplanan kağıt atıklarımız

Toplanan atık pillerimiz

TEMİZ OKUL, TEMİZ DÜNYA PROJESİ KAPSAMINDA GERİ DÖNÜŞÜM FAALİYETLERİMİZ.

Toplanan plastik atıklarımız

Okul Yeřillendirme alışmaları

evre odaklı yaptığımız sınıf kapı giydirmelerimizi yaptık.

İLGİNÇ BİLGİLER BÖLÜMÜ

Zonguldak Alaplı'daki porsuk ağacı yıllara meydan okuyor. Türkiye'nin en yaşlı ağacı olan "Gümeli Porsuğu", 4 bin 115 yaşında ve arDk "anıt ağaç" statüsünde korunuyor.

<https://www.trthaber.com/haber/yasam/dunyain-en-yasli-porsuk-agaci-zonguldakta->

Tek bir ağaç bile 3 insanın oksijen ihtiyacını karşılamaya yetiyor.

Su kirliliğinin en yüksek olduğu ülke ise Hindistan'dır, şehir çöplerinin yaklaşık %80'i Ganj nehrine dökülmektedir.

1,4 milyar Çin nüfusunun sadece %1'i temiz hava soluyor. Çin'deki hava kirliliğinin %70'i egzoz gazlarından kaynaklanıyor.

Asya'daki ölümlerin %65'i, Hindistan'daki ölümlerin ise %25'i kirli havadan kaynaklanıyor.

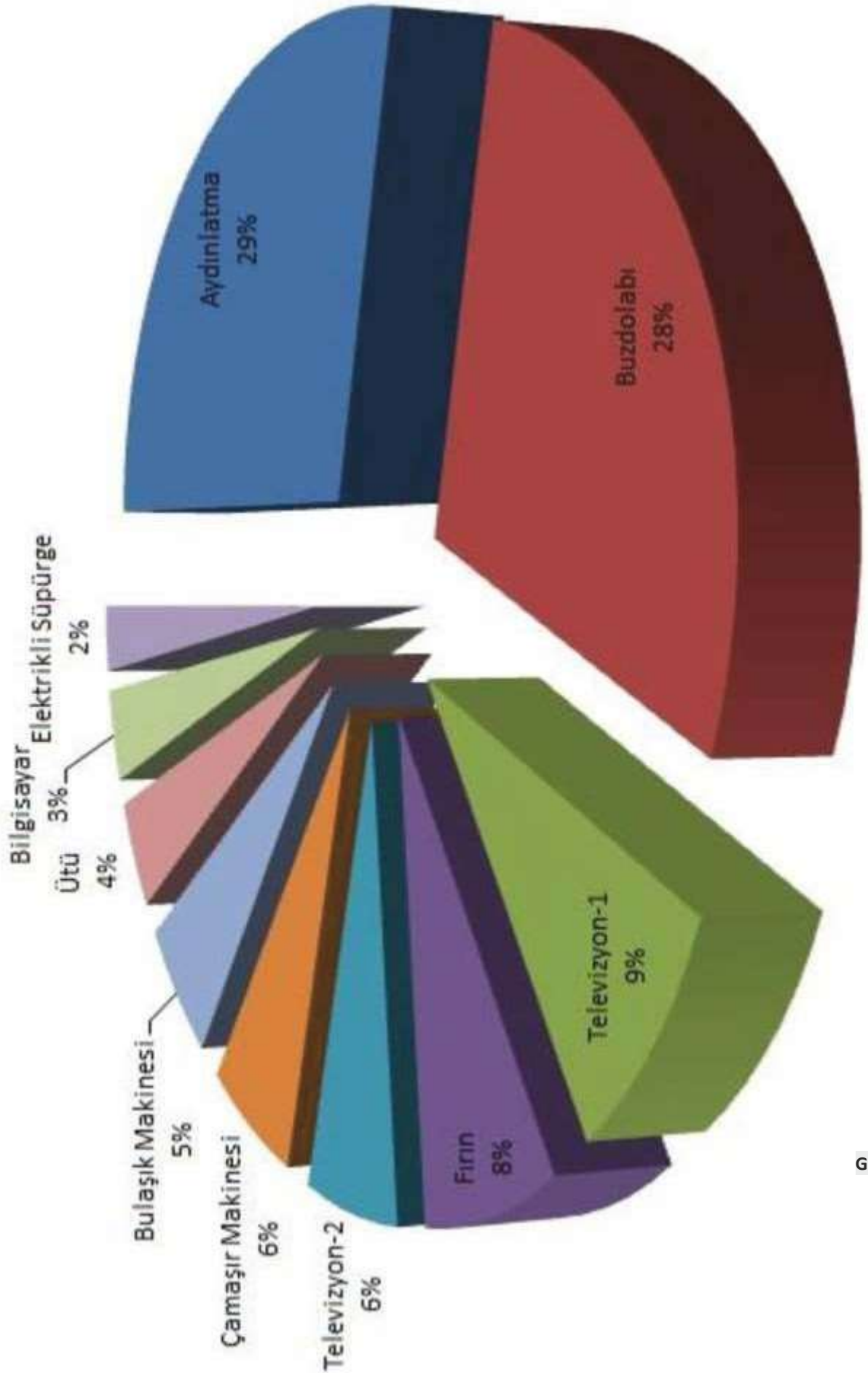
Dünya üzerindeki en kirli alan Rusya'nın nükleer atıklarını döktüğü Karaçay Gölü'dür. Bu gölde sadece 1 saat geçirmek insan için ölümcül sonuçlar doğurmaktadır.

1 alüminyum kutuyu geri dönüştürmek bir televizyonu 3 saat, 2 kutuyu geri dönüştürmek ise 1 bilgisayarı tüm gün çalışdırırmaya yetebilecek kadar enerji tasarruf ediyor.

EVLERİMİZDEKİ ALETLERİN ENERJİ TÜKETİM ORANLARI

HAYVANLARA DAİR YANLIŞ BİLİNENLER

YANLIŞ BİLGİ : Kediler ve köpekler renk körüdür.

Kediler ve köpekler sandığımızdan çok daha iyi bir görme yeteneğine sahiptir. Hem kediler hem de köpekler mavi ve yeşil renkleri görebilirler. Ayrıca bizim sahip olduğumuzdan çok daha fazla çomak fotoreseptör hücreye (gözde ışığı algılayan hücreler) sahiptirler böylece az ışıklı ortamlarda bizden çok daha iyi görebilirler. Bu hurafenin ortaya çıkmasının sebebi muhtemelen her hayvanın renkleri bizden daha farklı görmesidir. Kediler kırmızı ve pembe renkleri yeşil olarak, moru da mavinin bir tonu olarak görebilir. Öte yandan köpeklerde daha az koni fotoreseptör hücre (gözde rengi algılayan hücreler) bulunur. Bu yüzden, bilimcilerin tahminine göre köpeklerin görüşü ancak bizimkinin yedide biri kadar canlı.

YANLIŞ BİLGİ : Yarasalar kördür.

Birine 'yarasa kadar kör' demek 'aslında hiç kör değil' anlamına gelir zira tüm yarasalar gözleriyle görebilir. Ancak çoğu yarasa çevresini algılamak için [ekolokasyon](#) (yankıkonum) adı verilen bir teknik kullanır. Bu teknik sayesinde yarasa, çıkardığı seslerin kendisine geri dönüşünü takip ederek çevresindeki nesnelerin konumunu belirler.

YANLIŞ BİLGİ : Deve kuşları saklanmak için kafalarını kuma gömerler.

Deve kuşları kendilerini tehlikede hissettiklerinde kafalarını kuma sokmazlar. Hatta kafalarını kuma sokmaları söz konusu değildir. Deve kuşları bazen tehlikeli bir durumla karşılaştıklarında kendilerini yere atıp ölü taklidi yapabilirler.

YANLIŞ BİLGİ : Kurbağalara dokunursanız siğil bulaşır

Kurbağalardan siğil bulaşmaz. Ama siğili olan biriyle el sıkışmak sizin de siğil çıkarmanıza sebep olabilir. İnsanlarda siğil çıkmasına sebep olan [papillomavirus](#) sadece insanlara özgüdür. Diğer canlılarda görülmez.

YANLIŞ BİLGİ : Köpek balıkları kan kokusunu kilometrelerce öteden alabilir.

Bu tamamen yalan olmasa da oldukça abartılmış bir bilgi. Denizde bir yeriniz kanarsa denizin öbür kıyısından köpek balıkları sizi yemeye gelmez. Köpek balıklarının beyinde koku algılamaya ayrılan bölümün oldukça büyük olduğu doğrudur. Böylece bu hayvanlar olimpik bir yüzme havuzundaki bir damla kanın kokusunu alabilirler (kanın suya oranının 10 milyarda bir olması yeterlidir). Ancak açık denizde koku moleküllerinin çok uzaklara gitmesi mümkün değildir. Tüm şartlar uygun olursa, denizdeki akıntılar kanın bulunduğu noktadan köpek balığına doğru hareket ederse bir köpek balığı kan kokusunu birkaç yüz metre uzaktan alabilir ama kesinlikle kilometreler söz konusu değil.

YANLIŞ BİLGİ : Zürafalar günde 30 dakika uyur.

Zürafalar, gece uyuyan çoğu canlı gibi gayet düzenli bir uyku ritmine sahiptir. Bu hurafeyi yalanlamak için araştırmacılar üç genç zürafayı 152 gün boyunca takip etti ve uyku sürelerini not etti. Bu hayvanların genellikle geceleri uyku halinde olduğu, öğleden sonraları da biraz şekerleme yaptıkları gözlemlendi. Her bir zürafanın günde ortalama 4,6 saat uyuduğu kaydedildi.

YANLIŞ BİLGİ : Köpek balıkları kansere yakalanmaz.

2013 yılında araştırmacılar bir büyük beyaz köpek balığının ağzında büyümekte olan kocaman bir tümör kaydettiler. Ayrıca bir bronz balina avcısı köpek balığının kafasında benzer bir tümörün büyümekte olduğu görüldü. Bunların yanı sıra diğer bilimciler de düzinelerce farklı balina türünde gelişen tümörleri geçmişte kayıt altına aldı. Köpek balıklarının kansere yakalanmadığı hurafesinin, kanser tedavisi için köpek balığı kıkırdağı satan I. William Lane tarafından uydurulduğu belirtiliyor.

YANLIŞ BİLGİ : Japon balıklarının hafızaları birkaç saniyedir.

Japon balıklarının hafızası aslında oldukça iyidir. Bazı şeyleri aylar sonra bile hatırlayabilirler. Sanıldığı gibi birkaç saniye içinde hafızaları sıfırlanmaz.

HAYVANLARIN YAŞAM SÜRELERİ

BAL ARISI

GÖRSEL 21

2-3 AY

FARE

4 YIL

KÖPEK

GÖRSEL 23

13 YIL

KEDİ

GÖRSEL 24

16 YIL

ASLAN

GÖRSEL 25

35 YIL

SU AYGIRI

GÖRSEL 26

45 YIL

DEVE

GÖRSEL 27

50 YIL

SAZAN

GÖRSEL 28

100 YIL

GALAPAGOS KAPLUMBAĞASI

GÖRSEL 29

180 YIL

